

Nr 65.

Av herr **Ekman, Carl Gustaf**, och herr **Rosén**, om anslag till understöd åt trädgårdskoloniverksamhet.

För jordbrukets befrämjande anslår riksdagen årligen betydande summor, att utgå dels såsom anslag, dels i form av lån. Utan tvivel har denna riksdagens understödjande verksamhet haft synnerligen goda verkningar. Den nu rådande bekymmersamma situationen på livsmedelsmarknaden gör det emellertid till en tvingande nödvändighet att vidtaga ytterligare åtgärder till främjande av livsmedelsproduktionen.

I detta syfte synes en utväg stå till buds, som om den beträdes, helt visst skulle i avsevärd grad ej blott öka tillgången på vissa livsmedel utan även bidra till någon lättnad i de mindre bemedlade samhällsmedlemmarnas svårigheter på grund av dyrtiden. Vi avse främjandet av koloniträdgårdsverksamheten.

Framför allt i vissa städer har denna verksamhet under senare år omfattats med växande intresse och fått en ganska stor utbredning. Icke jordägande arbetare, hantverkare och små löntagare ha härigenom kunnat erhålla smärre jordlotter, från vilka de avvunnit vackra och värdefulla skördar av potatis, grönsaker, frukt och bär. Denna verksamhet är förtjänt av ytterligare utveckling.

I och invid städer och köpingar, municipal- och stationssamhällen samt industriplatser finnes i allmänhet rätt god tillgång på jord, som lämpar sig för odling men för närvarande icke utnyttjas. Därvid skulle kunna komma till tillfällig användning även obebbyggda tomter, som nu icke lämna någon nämnvärd avkastning eller tjäna något ändamål. Genom exempelvis potatisodling på dylika områden skulle livsmedelstillgången ej oväsentligt ökas. Denna ökning av livsmedelsproduktionen vore så mycket värdefullare som den i sin helhet vinnes genom arbete på fritid av personer, vilka ha annan sysselsättning än jordbrukarens.

På alltför många håll synes man tyvärr ej ha blicken öppen för betydelsen av en sådan verksamhet. Kommunerna skulle dock genom sina organ eller särskilda koloniträdgårdsföreningar kunna utföra ett storartat arbete på detta område, därest intresset väckes. Ett av de verksamaste medlen härför synes vara beviljandet av statsbidrag till sådana företag.

Att intresse förefinnes hos de härmed närmast åsyftade befolkningsgrupperna, har tydligt framgått på alla de håll, där någon välordnad verksamhet kommit till stånd. Tydligt är att den senaste tidens dyrhet och brist på livsmedel skola i än högre grad påverka och egga detta intresse.

De närmaste villkoren för statsbidrags erhållande torde icke kunna bestämmas annat än efter verkställd utredning. Dock torde böra fastslås, att staten icke bidrager med större belopp än det, som för samma ändamål tillskjutes av kommun, bolag eller föreningar. Medlen skulle användas till bestridande av utgifter för jordområdets arrendering, upplöjning och gödsling samt inköp av utsäde. Med ett sådant bidrag torde intresset i hög grad stimuleras.

Det är oss icke obekant, att Kungl. Maj:t tillkallat sakkunniga för avgivande av förslag till åtgärder för ökad livsmedelsproduktion, men då dessa sakkunnigas uppgift torde komma att begränsas till utarbetande av förslag, som avse åstadkommande av mera intensiv jordbruksdrift, ha vi ansett oss böra fästa riksdagens uppmärksamhet på önskvärdheten av en ökad livsmedelsproduktion med hjälp av den icke jordägande befolkningen.

Att hänskjuta frågan till Kungl. Maj:t för utredning inuan riksdagen anslår medel för ändamålet, lärer ej vara görligt på grund av ärendets enligt vårt förmenande brådskande natur. Samma utväg torde därför böra tillgripas som vid 1916 års riksdag i fråga om 5-miljonersanslaget till beredande av lindring i de mindre bemedlades levnadsförhållanden, d. v. s. att riksdagen anvisar ett lämpligt belopp, som ställes till Kungl. Maj:ts förfogande att användas under år 1917 efter de närmare bestämmelser, som av Kungl. Maj:t fastställas.

Svårigheten är att kunna beräkna huru stort belopp, som kan bli erforderligt. Vi hålla emellertid före, att en summa av 500,000 kronor under första året torde bli erforderlig. I detta fall, liksom i fråga om det nyssnämnda 5-miljoner-anslaget, må emellertid endast den del av anslaget disponeras, som blir i vederbörlig ordning beviljat på grund av inkomna ansökningar med styrkta motprestationer. Kanske skulle beloppet rent av kunna utgå av överblivna medel från det av 1916 års riksdag

beviljade dyrtidsanslaget — en sak vilken lämpligen torde kunna undersökas under utskottsbehandlingen.

På grund av vad sålunda anförts, hemställes,

att riksdagen måtte besluta att till beredande av understöd åt trädgårdskoloniverksamhet anslå ett belopp å 500,000 kronor, att utgå på villkor, som av Kungl. Maj:t kan varda stipulerade, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under innevarande år förskottsvis utgiva den större eller mindre del av beloppet, som för sakens snabbast möjliga realiserande kan vara erforderligt.

Stockholm den 26 januari 1917.

Carl G. Ekman.

Gustav Rosén.
